

25.06.2026

הגיע הזמן להפסיק למקם את החתירה לשלום בראש סדר העדיפויות שלנו!

לפני כמה שבועות השתתפתי במפגש האחרון של קורס של "לוחמים למען השלום" (CfP), הארגון מפגיש בין ישראלים לפלסטינים במטרה להתנגד יחד לכיבוש ולבנות עתיד של שלום, שוויון וחופש לכולם) תחת הכותרת "מכיבוש לפיוס". רוב המפגש הוקדש לדיון עם אחד הפעילים הפלסטינים המרכזיים של CfP שסיפר לנו על חיי היומיום של פלסטיני שחי בשטחים הכבושים (הגדה המערבית). הדבר החשוב ביותר שהוא אמר לנו, בכל מקרה עבורי, היה **שהשגת שלום אינה בראש סדר העדיפויות שלו - מה שהוא כן מאד רוצה ושואף להשיג עבור ילדיו, משפחתו, עמו ועבור עצמו הוא חיים נורמליים.**

עבור אלו מאיתנו שחיים חיים נורמליים, ושייתכן שלא מובן לנו מה זה "חיים נורמליים", כי ברוב המקרים, אנחנו אף פעם לא נדרשים להתייחס לזה ... הינה רשימה קצרה (וחלקית) של מה חיים נורמליים כוללים (לאו דווקא לפי סדר חשיבות):

- 1) **היכולת לפרנס את עצמכם ואת משפחתכם כלכלית** (קודם כל, על ידי עבודה קבועה שמשלמת מספיק כדי לאפשר לעשות זאת).
- 2) **חיים בחברה המספקת את כל הצרכים הבסיסיים לקיום:** חינוך (ראשית, לילדים), שירותי בריאות, ביטחון (פיזי וחברתי), שירותי תשתית בסיסיים שמסופקים באופן רציף (מים, חשמל, איסוף אשפה, וביוב).
- 3) **חופש תנועה** - לא רק יכולת תיאורטית לנוע ממקום למקום, אלא היכולת לעשות זאת מבלי לעבור דרך מחסומים ולפעמים חיפוש פולשניים, כמו גם **חופש לצאת מהמדינה עם אפשרות לחזור לאחר מכן.**
- 4) **לא להיות בפחד על חייו או על חיי משפחתך** (כלומר, לעולם לא להיות במצב שנשק טעון מכון אליך או אליהם רק מכיוון שלא ענית על שאלה שהופנתה כלפיך על ידי חייל חמוש במהירות מספקת, או עם מספיק "כבוד", או בגלל שעשית צעד חשוד להחריד - כמו להכניס את היד לכיס מכל סיבה תמימה שהיא).

האם זה לא מובן מאליו שלכולם מגיע לחיות חיים נורמליים?

אני לא נאיבי... ברור שבנסיבות מסוימות החברה עשויה להטיל מגבלות על חייו של אדם - אף אחד לא רוצה שרוצח אכזר ישוטט ברחובות... אבל במדינת, ישראל, היינו עסוקים במניעת חיים נורמליים מאנשים רבים מאוד (חלקם אזרחים, חלקם פליטים, מספר רב מהם פלסטינים הנמצאים תחת שליטתנו הישירה) מאז קום המדינה בשנת 1948. **ומאז 7 באוקטובר 2023, פעולות המנע שלנו הורחבו הרבה מעבר לגבולותינו וקיבלו תפנית אלימה ולעתים קרובות רצחנית.**

כל זה מחזיר אותי לכותרת הבלוג הזה. הרשו לי להבהיר, **עשיית שלום היא מטרה נעלה, ואם וכאשר ניתן יהיה להפוך שלום למציאות, יש לעשות זאת... אבל הצבת מטרה זו בראש הרשימה שלנו שגויה.**

השאיפה להשגת מטרה זו **נעת** שגויה מהסיבות הבאות:

- 1) שלום נעשה בין מדינות או בין קהילות או אוכלוסיות מוגדרות. גם אם היינו חותמים על הסכמי של

2) רק ממשלת ישראל יכולה לעשות שלום עם אלה שסביבנו... וברור לחלוטין שהממשלה הנוכחית עושה מעל ומעבר כדי למנוע זאת (לכאורה כדי לאפשר לצבא שלנו להמשיך להרוג ולהרוס כדי להגן עלינו). אי לכך, ריכוז הזמן והאנרגיה שלנו בקידום שלום מעל לכל, במקום לעבוד כדי לאפשר חיים נורמליים לכמה שיותר אנשים, משחק ישירות לידיהם של אלה שאין להם שום כוונה לעשות אף אחד מהם.

3) אם היינו משנים את הנרטיב ומקדמים **הומניטריות** (כלומר, מסירות והתמקדות ברווחת בני אדם ... רווחת כל בני האדם) כמטרה מרכזית שלנו כקהילה, כחברה, כאוכלוסייה החיה יחד באותה סביבה פיזית, היינו יכולים להפוך את החיים לנורמליים יותר עבור רבים. ויחד נוכל להתגבר על הכוחות הפוליטיים הקיימים ולהחליף אותם באלו שמעריכים חיי אדם בכל הרמות, יותר מכוח, עושר או שליטה.

הגיע הזמן לשאוף לחיים נורמליים לכולם, החל מעכשיו ... ולהפוך את פסגת השלום העממית בישראל בשנה הבאה לפסגה ההומניטרית העממית.

מרק מרקוס